# AFGØRELSER

## KOMMISSIONENS AFGØRELSE

**af 27. marts 2014**

**om statsstøtte SA.34572 (13/C) (ex 13/NN) iværksat af Grækenland til Larco General Mining & Metallurgical Company S.A.**

*(meddelt under nummer C(2014) 1818)*

**(Kun den engelske udgave er autentisk)**

**(EØS-relevant tekst)**

(2014/539/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 108, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at indsende deres bemærkninger i henhold til ovenstående bestemmelser ([1]), og

ud fra følgende betragtninger:

### 1. SAGSFORLØB

(1) Som led i sit økonomiske tilpasningsprogram har Grækenland gennemført et privatiseringsprogram. ([2]) Larco General Mining & Metallurgical Company S.A. (»Larco«) er blevet udpeget som statsejet virksomhed, der skal privatiseres.

(2) I marts 2012 underrettede den græske privatiseringsfond (Hellenic Republic Asset Development Fund — »HRADF«) ([3]) Kommissionen om forslaget til privatisering af Larco. For at afgøre, om eventuelle spørgsmål om statsstøtte kunne opstå i forbindelse med privatiseringsprojektet, åbnede Kommissionen en sag af egen drift og indledte en foreløbig vurdering i april 2012.

(3) I forbindelse med drøftelserne fremgik det af de græske myndigheders svar på et spørgeskema den 16. marts 2012, at Larco allerede havde modtaget statsstøtte. Kommissionen anmodede om yderligere oplysninger ved e-mail af 18. april 2012, 24. april 2012, 5. juli 2012, 22. august 2012 og 7. december 2012 og ved brev af 4. maj 2012 og 14. januar 2013, som de græske myndigheder besvarede den 20. april 2012, 26. april 2012, 3. oktober 2012, 13. november 2012, 15. november 2012, 7. december 2012, 24. december 2012 og 18. januar 2013. Møder mellem Kommissionens tjenestegrene og repræsentanter for de græske myndigheder fandt sted den 30. april 2012 og den 11. september 2012 i Athen og den 25. januar 2013 i Bruxelles.

(4) Ved brev af 6. marts 2013 (»afgørelsen af 6. marts 2013«) informerede Kommissionen Grækenland om, at den havde besluttet at indlede proceduren i henhold til artikel 108, stk. 2, i traktaten, for så vidt angår visse støtteforanstaltninger som beskrevet i afsnit 2.2 nedenfor (»den formelle undersøgelsesprocedure«).

([1]) EUT C 136 af 15.5.2013, s. 27.

([2]) Se *Second Economic Adjustment Programme for Greece — First Review December 2012*, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp123_en.pdf

([3]) Hellenic Republic Asset Development Fund (»HRADF«) er et aktieselskab, der blev stiftet 1. juli 2011 med det formål at håndtere privatiseringsprocessen.

(5) Afgørelsen af 6. marts 2013 er offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* ([4]). Kommissionen opfordrede de græske myndigheder og andre interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger til støtteforanstaltningerne.

(6) Kommissionen modtog bemærkninger fra de græske myndigheder den 30. april 2013. Den modtog ingen bemærkninger fra interesserede parter.

(7) Ved e-mail af 21. januar 2014 meddelte de græske myndigheder Kommissionen, at de accepterede, at afgørelsen blev vedtaget på engelsk.

## 2. BESKRIVELSE AF STØTTEFORANSTALTNINGERNE

### 2.1. Støttemodtageren

(8) Larco specialiserer sig i udvinding og forarbejdning af lateritmalm, udvinding af brunkul og fremstilling af ferronikkel og biprodukter. Virksomhedens aktiviteter omfatter efterforskning, udvikling, minedrift, smeltning og omsætning af Larcos produkter verden over. Larco er en af verdens største ferronikkelproducenter. I 2012 havde virksomheden 960 ansatte og kunne dermed kategoriseres som en stor virksomhed. ([5])

(9) På tidspunktet for den formelle undersøgelsesprocedure var 55,2 % af Larcos aktier ejet af den græske stat gennem HRADF, 33,4 % af National Bank of Greece S.A. (»NBG«, en privat finansiel institution) og 11,4 % af Public Power Corporation S.A. (»PPC«, den etablerede elproducent i Grækenland, hvori staten er majoritetsaktionær). on

(10) Larco driver et smelteværk i Larymna i det centrale Grækenland. Larco har desuden udvindingsrettigheder forskellige steder i Grækenland i fire klynger: Agios Ioannis-minerne (i nærheden af Larymna), Evia-minerne, Kastoria-minerne og Servia-brunkulsminen.

(11) Larco blev stiftet i 1989 som en ny virksomhed efter afviklingen af Hellenic Mining and Metallurgical S.A. of Larymna. Hellenic Mining and Metallurgical S.A. of Larymna er stadig under afvikling, men dens aktiver blev overdraget til Larco sammen med de tilknyttede passiver i 1989. Hellenic Mining and Metallurgical S.A. of Larymna er derfor kreditor for Larco.

### 2.2. Beskrivelse af foranstaltningerne

#### 2.2.1. *Foranstaltning 1: Manglende inddrivelse af gæld til finansministeriet*

(12) I april 1998 blev der indgået en låneaftale mellem Larco og dens største kreditorer, dvs. Hellenic Mining and Metallurgical S.A. of Larymna, PPC og den græske stat. Ifølge aftalen fra 1998 pålægges Larcos gæld til de pågældende kreditorer en rente på 6 % pro anno (»p.a.«). Gælden til den græske stat er imidlertid forblevet stabil eller steget en smule i det mindste siden 2004, ([6]) hvorimod gælden til PPC og Hellenic Mining and Metallurgical S.A. of Larymna er afviklet eller faldet. ([7])

(13) Det ser således ud til, at staten har forvaltet sit lån til Larco på en anden måde end de andre to kreditorer.

#### 2.2.2. *Foranstaltning 2: Statsgarantien fra 2008*

(14) Den 22. december 2008 stillede staten garanti for et lån på 30 mio. EUR fra ATE Bank til Larco. Garantien dækkede 100 % af det pågældende lån i op til tre år og havde en garantipræmie på 1 % p.a.

#### 2.2.3. *Foranstaltning 3: Kapitalforhøjelsen i 2009*

(15) I lyset af den negative egenkapital stillede Larcos bestyrelse i 2009 forslag om en aktiekapitalforhøjelse på 134 mio. EUR, som de tre aktionærer godkendte. Kun den græske stat udøvede dog sine rettigheder fuldt ud, mens NBG udøvede sine rettigheder delvist, og PPC overhovedet ikke deltog i aktiekapitalforhøjelsen. Ingen nye aktionærer bidrog til aktiekapitalforhøjelsen.

([4]) Se fodnote 1.
([5]) Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36).
([6]) I 2004 beløb gælden sig til 10,3 mio. EUR, og den er steget støt for at nå 13,5 mio. EUR i 2011.
([7]) PPC: 39 mio. EUR i 2004, nul i 2011; Hellenic Mining and Metallurgical S.A. of Larymna: 48,3 mio. EUR i 2007 og 43,8 mio. EUR i 2011.

(16) Den reelle aktiekapitalforhøjelse beløb sig kun til 65,5 mio. EUR, hvor staten bidrog med ca. 45 mio. EUR (69 % af den samlede kapitaltilførsel) og NBG med 20,5 mio. EUR (31 %). Trods Larcos dårlige finansielle situation ser det ikke ud til, at kapitalforhøjelsen var baseret på en omstruktureringsplan med henblik på at genoprette virksomhedens levedygtighed, og NBG lader til at have afskrevet virksomhedens regnskabsmæssige værdi, »fordi koncernen ikke forventer at få udbetalt den regnskabsmæssige værdi af investeringen, eftersom virksomheden har betydelige finansielle vanskeligheder« ([8]) (se betragtning 45 i afgørelsen af 6. marts 2013).

2.2.4. *Foranstaltning 4: Statsgarantien fra 2010*

(17) Den 10. maj 2010 stillede staten en garanti for NBG-bankens dækning af en garantierklæring for en Larco-gældspost på omkring 10,8 mio. EUR. Garantien dækkede 100 % af risikoen i forbindelse med den dækkede garantierklæring i en ubegrænset periode og havde en garantipræmie på 2 % p.a.

2.2.5. *Foranstaltning 5: Garantierklæringer i stedet for forudbetaling af en skattebøde i 2010*

(18) I 2010 reviderede de græske skattemyndigheder Larcos årsregnskab og afviste den regnskabsmæssige behandling af visse tab som følge af anvendelsen af hedging-kontrakter med hensyn til prisen på nikkel. Som følge af den ukorrekte registrering af tabene blev Larco pålagt en skattebøde på 190 mio. EUR. ([9])

(19) Larco indbragte efterfølgende den pålagte skattebøde for de græske domstole. I henhold til græsk lovgivning ([10]) skal en enhed, der er blevet pålagt en skattebøde, forudbetale 25 % af beløbet for at kunne indbringe bøden for domstolene (i dette tilfælde ville 25 % beløbe sig til 47 mio. EUR).

(20) I Larcos tilfælde besluttede en græsk forvaltningsdomstol imidlertid at fritage virksomheden for forpligtelsen til forudbetaling af 25 % af skattebøden og erstattede den med en forpligtelse til at indgive garantierklæringer for blot 1,5 mio. EUR.

2.2.6. *Foranstaltning 6: Statsgarantierne fra 2011*

(21) Den 30. december 2011 stillede staten to garantier for to lån på henholdsvis 30 mio. EUR og 20 mio. EUR fra ATE Bank. Et af lånene (på 20 mio. EUR) var forfaldent på det tidspunkt, hvor garantien blev stillet. Garantierne dækkede 100 % af risikoen og havde en præmie på 1 % p.a.

### 2.3. **Begrundelse for indledning af den formelle undersøgelsesprocedure**

(22) I afgørelsen af 6. marts 2013 (betragtning 18-25) kom Kommissionen til den foreløbige konklusion, at Larco siden 2007 har kunnet betragtes som en kriseramt virksomhed som defineret i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering ([11]). På denne baggrund kom Kommissionen til den foreløbige konklusion, at alle seks foranstaltninger udgjorde statsstøtte, og udtrykte tvivl om, hvorvidt de kunne betragtes som forenelige med det indre marked.

(23) Hvis de pågældende foranstaltninger kunne betragtes som statsstøtte, ville de være iværksat i strid med anmeldelsesforpligtelsen og standstill-forpligtelsen i henhold til traktatens artikel 108, stk. 3.

## 3. **BEMÆRKNINGER FRA GRÆKENLAND**

### 3.1. **Kriseramt virksomhed**

(24) I sine bemærkninger som led i den formelle undersøgelsesprocedure hævdede de græske myndigheder, at Larco ikke var en kriseramt virksomhed i 2008 og 2009, eftersom de registrerede tab skyldtes de faldende globale priser på ferronikkel de pågældende år. De græske myndigheder fremførte, at Larco kun har været en kriseramt virksomhed siden 2010.

([8]) Note 24: Kapitalinteresser i tilknyttede virksomheder.
([9]) De græske myndigheder forklarede efterfølgende, at den pågældende foranstaltning er en ekstra skat snarere end en skattebøde. Foranstaltning 5 skal således forstås som en ekstra skat og ikke en skattebøde, som den fejlagtigt blev kaldt i afgørelsen af 6. marts 2013.
([10]) Den græske indkomstbeskatningslov nr. 2238/1994 (græsk statstidende, FEK A/151/16.9.94), artikel 74, stk. 9.
([11]) Meddelelse fra Kommissionen om Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder (EUT C 244 af 1.10.2004, s. 2)

### 3.2. **Foranstaltning 1: Manglende inddrivelse af gæld til finansministeriet**

(25) De græske myndigheder hævdede, at statens lån til Larco ikke udgjorde statsmidler, eftersom det oprindeligt var et privat lån ydet af Organisation for Entreprise Restructuring S.A. (»OER«). Da OER blev afviklet blev alle dens fordringer, i henhold til lov nr. 2741/1999, overført til staten.

(26) Derudover forklarede de, at låneaftalen fra 1998 indeholdt specifikke regler for behandling og inddrivelse af udestående gæld, som ville gælde ved udgangen af hvert regnskabsår som følger:

a. Hvis Larco havde overskud i løbet af regnskabsåret, ville de påløbne renter (6 % p.a.) blive udbetalt til kreditorerne først, inden tilbagebetalingen af hovedstolen.

b. Efter en eventuel tilbagebetaling af renter ville Larco beholde et vist beløb af overskuddet til investeringer.

c. Efter anvendelse af a) og b) ville et eventuelt resterende overskud i Larcos regnskab blive tildelt proportionalt til Larcos kreditorer.

(27) Hvis Larco ikke fik overskud efter 1999, havde kreditorerne ret til at søge tilbagebetaling af deres gæld på forskellig vis, f.eks. vurdering af det skyldige beløb, kapitalisering af gælden osv. Kreditorerne var dog ikke berettigede til tvangsinddrivelse af udestående gæld, f.eks. til at beslaglægge virksomhedens aktiver eller begære virksomheden konkurs.

(28) Frem til 2003 modtog kreditorerne de påløbne renter ifølge aftalen. I perioden 2004-2007 havde Larco ikke overskud og tilbagebetalte derfor ikke påløbne renter. I 2007 indgik PPC en aftale om råstoffer med Larco, som blev godkendt af alle kreditorer, ifølge hvilken Larco leverede brunkul til PPC, hvilket nedbragte gælden tilsvarende. Gælden til PPC var afviklet fuldt ud i 2011.

(29) Hellenic Mining and Metallurgical S.A. of Larymnas kurator har fortsat inddrivelsen af gælden ad rettens vej, og det ser ud til, at visse beløb allerede er tilbagebetalt. I 2011 havde Hellenic Mining and Metallurgical S.A. of Larymna inddrevet 5 mio. EUR af sin udestående gæld i henhold til aftalen fra 1998. Eftersom Hellenic Mining and Metallurgical S.A. of Larymna også har gæld til den græske stat, inddrev sidstnævnte hele beløbet på 5 mio. EUR.

(30) For så vidt angår Larcos direkte gæld til den græske stat, har staten løbende sendt fakturaer på det årlige gældsbeløb, inklusive de påløbne renter, til Larco.

(31) Ifølge de græske myndigheder kunne gælden som følge af aftalen fra 1998 således ikke betragtes som statsmidler, og Larco havde under alle omstændigheder ikke fået nogen selektiv fordel.

### 3.3. **Foranstaltning 2: Statsgarantien fra 2008**

(32) De græske myndigheder påberåbte sig garantimeddelelsen ([12]), navnlig afsnit 3.2, som indeholder betingelserne for, at Kommissionen kan udelukke statsstøtte i forbindelse med en individuel garanti. Ifølge de græske myndigheder:

a. var Larco ikke en kriseramt virksomhed på det tidspunkt, hvor garantien blev stillet

b. kunne garantiens størrelse måles korrekt på det tidspunkt, hvor garantien blev ydet

c. blev garantien stillet for et gældsbevis (obligationslån) og kunne derfor overstige 80 % af det udestående lån

d. var den præmie på 1 %, der blev betalt for garantien, en markedspris, som afspejlede Larcos finansielle situation.

(33) Ifølge de græske myndigheder udgjorde statsgarantien fra 2008 således ikke statsstøtte.

(34) De græske myndigheder præciserede, at foranstaltning 2 blev iværksat ved ministerbeslutning YA 2/93378/0025 af 22. december 2008 og dækkede det nøjagtige beløb på 30 000 000 EUR.

([12]) Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte i form af garantier (EUT C 155 af 20.6.2008, s. 10).

### 3.4. **Foranstaltning 3: Kapitalforhøjelsen i 2009**

(35) Ifølge de græske myndigheder skulle statens deltagelse i kapitalforhøjelsen beskytte virksomhedens værdi i lyset af dens kommende privatisering og med henblik på gennemførelse af en omstruktureringsplan. I sin afgørelse tog staten højde for Larcos potentielle vækst, værdien af virksomhedens aktiver og den generelle situation på ferronikkelmarkedet samt omstruktureringsforanstaltninger og omkostningsbesparende foranstaltninger.

(36) NBG bidrog med 31 % af kapitalforhøjelsen. I modsætning til staten besluttede NBG kun at udøve sine rettigheder delvist. Ifølge de græske myndigheder var NBG's mål at bevare en vis kontrol over virksomheden, og dens handlinger skulle således ikke betragtes som manglende tillid til Larcos fremtid. NBG reducerede sin aktiepost i Larco til det nødvendige minimum for at have vetoret i forbindelse med visse vigtige beslutninger i bestyrelsen i henhold til græsk lovgivning.

(37) Den tredje aktionær, PPC, besluttede udtrykkeligt ikke at deltage i kapitalforhøjelsen og accepterede, at dens aktiepost ville blive udvandet. Ifølge de græske myndigheder deltog PPC ikke, fordi den havde til hensigt at give staten mulighed for at få en større aktiemajoritet i lyset af privatiseringen af virksomheden.

(38) Det kan således konkluderes, at staten ifølge de græske myndigheder handlede som en markedsøkonomisk investor, og at kapitalforhøjelsen i 2009 derfor ikke udgjorde statsstøtte.

(39) For så vidt angår tildelingsdatoen, fremsendte de græske myndigheder ikke afgørende dokumentation. Ifølge referatet fra generalforsamlingen bidrog den græske stat til kapitalforhøjelsen med 15 000 000 EUR den 15. april 2009, jf. dokument nr. Οικ2/27694/0025 fra finansministeriet, ud af statens samlede bidrag til aktiekapitalforhøjelsen, som beløb sig til 44 999 999,40 EUR. Larcos årsregnskab fra 2009 viser, at der blev truffet afgørelse om kapitalforhøjelsen den 14. maj 2009, men præciserer ikke, hvornår den reelle tilførsel af ny kapital fandt sted.

### 3.5. **Foranstaltning 4: Statsgarantien fra 2010**

(40) De græske myndigheder forklarede, at Hellenic Mining and Metallurgical S.A. of Larymna i forbindelse med aftalen fra 1998 havde søgt tilbagebetaling af Larcos gæld ved de græske domstole, og at der havde været en række domme og omstødelser, bl.a. vedrørende en gæld på omkring 10,5 mio. EUR. ([13])

(41) I forbindelse med en appelsag indbragt af Larco og som følge af faren for uoprettelige tab suspenderede den græske højesteret betalingen af gælden på omkring 10,5 mio. EUR, indtil den relevante domstol havde afsagt sin endelige dom. Suspensionen blev accepteret på betingelse af, at Larco afgav en garantierklæring til Hellenic Mining and Metallurgical S.A. of Larymna for det suspenderede beløb. NBG afgav garantierklæringen for et beløb i omegnen af 10,8 mio. EUR (10,5 mio. EUR for den oprindeligt omtvistede gæld + 0,3 mio. EUR for retlige gebyrer og omkostninger) til Larco. Garantierklæringen blev dækket af en statsgaranti for hele beløbet med en præmie på 2 % p.a. for en ubegrænset periode.

(42) De græske myndigheder forklarede, at den pågældende støtte blev ydet af staten som aktionær med intention om at opfylde betingelserne for suspensionen og beskytte sin investering mod gæld, der erklæres forfalden. Ellers ville suspensionen ikke have fundet anvendelse, og Hellenic Mining and Metallurgical S.A. of Larymna ville have haft ret til at fortsætte inddrivelsen af gælden, eventuelt ved beslaglæggelse af Larcos aktiver. Larco kunne i givet fald være blevet insolvent. Ifølge de græske myndigheder ville NBG ikke have afgivet garantierklæringen uden statsgarantien.

(43) De græske myndigheder præciserede, at foranstaltning 4 blev iværksat ved ministerbeslutning YA 2/923/0025 af 10. maj 2010 og dækkede det nøjagtige beløb på 10 510 824,95 EUR og 310 000 EUR til retlige gebyrer og omkostninger, dvs. i alt 10 820 824,95 EUR.

### 3.6. **Foranstaltning 5: Garantierklæringer i stedet for forudbetaling af en skattebøde i 2010**

(44) De græske myndigheder forklarede, at den pågældende foranstaltning er en ekstra skat snarere end en skattebøde. Den ekstra skat blev pålagt, fordi skattemyndighederne ikke var enige i, at tabene som følge af anvendelsen af hedging-kontrakter skulle trækkes fra Larcos nettoindtægter, som Larco påstod. De græske myndigheder forklarede endvidere, at domstolen anmodede Larco om at afgive garantierklæringer for en samlet værdi af 4,7 mio. EUR.

([13]) Ifølge Hellenic Mining and Metallurgical S.A. of Larymna repræsenterer dette beløb de påløbne renter af hovedstolen, som blev anerkendt i aftalen fra 1998.

(45) De græske myndigheder forelagde dokumentation for, at Larco havde tilladelse til at erstatte forudbetalingen af den ekstra skat med garantierklæringer på grundlag af en generel bestemmelse i lovgivningen. Dommen, der tillod Larco at erstatte forudbetalingen af den ekstra skat med garantierklæringer, anvendte, i overensstemmelse med national lovgivning, ([14]) en afvejning, hvor der blev taget højde for fordelene for kreditoren (staten) og debitorens (Larco) levedygtighed, og domstolen traf i overensstemmelse hermed afgørelse om midlertidig suspension af forpligtelsen til forudbetaling af 47 mio. EUR (dvs. 25 % af den ekstra skat) og erstatning heraf med garantierklæringer for 4,7 mio. EUR i alt. Suspensionen skulle gælde, indtil der var afsagt endelig dom i den sag, som Larco havde indbragt imod staten for pålæggelsen af den ekstra skat.

(46) De græske myndigheder hævdede desuden, at domme afsagt af nationale domstole ikke kan tilskrives staten.

(47) De græske myndigheder forklarede endvidere, at staten, trods den midlertidige suspension, i praksis havde underkendt den finansielle virkning af suspensionen ved at modregne den ekstra skat, som Larco var pålagt, i beløb, som staten skyldte Larco, herunder indkomstskat eller moms. Grækenland har med den seneste lovgivning tilladt denne praksis med henblik på at fremskynde skatteopkrævningen.

(48) Det så således ud til, at staten reelt allerede havde opkrævet mindst 16,1 mio. EUR af det skyldige beløb i forbindelse med forudbetalingen af Larcos ekstra skat.

### 3.7. **Foranstaltning 6: Statsgarantierne fra 2011**

(49) De græske myndigheder forklarede, at ingen af de to lån, som garantierne var stillet for, var forfaldne. Lånet på 20 mio. EUR blev ydet af ATE-banken som refinansiering af et tidligere lån på 20 mio. EUR, som var forfaldent.

(50) Ifølge de græske myndigheder udgjorde de to statsgarantier ikke statsmidler, fordi staten skyldte Larco 60 mio. EUR i moms. Hvis garantierne blev indfriet, kunne beløbene således udligne statens udestående gæld.

(51) Myndighederne hævdede endvidere, at hvis foranstaltningen ikke kunne betragtes som støtte, skulle den betragtes som forenelig med det indre marked, eftersom den var i overensstemmelse med de midlertidige rammebestemmelser ([15]) og den relevante midlertidige græske ordning for lånegarantier (»den midlertidige garantiordning«). ([16]) Myndighederne mente navnlig, at de øvrige betingelser i ordningen — bortset fra den kendsgerning, at Larco var en kriseramt virksomhed, da foranstaltningen blev iværksat — var opfyldt:

a. Larco var en stor virksomhed.

b. Lånet på 30 mio. EUR var et investeringslån, mens lånet på 20 mio. EUR var et lån til refinansiering af et tidligere lån, der var ydet til investeringsformål.

c. Garantierne blev stillet inden udgangen af 2011.

d. Det samlede beløb for de to garanterede lån oversteg Larcos årlige lønsum med blot 3 mio. EUR.

e. Garantierne dækkede 100 % af lånet, men en sådan foranstaltning var Larcos eneste mulighed for at få adgang til finansiering som følge af den særlige situation i den græske økonomi.

f. Garantierne omfattede en præmie på 1 % p.a., hvilket burde betragtes som en markedspræmie.

(52) Endelig hævdede de græske myndigheder, at hvis Kommissionen konkluderede, at foranstaltningen kunne betragtes som støtte, og betingelserne i den midlertidige garantiordning ikke var opfyldt, skulle foranstaltningerne betragtes som redningsstøtte. En sådan støtte burde betragtes som anmeldt, eftersom Kommissionen blev underrettet om foranstaltningen i besvarelsen af 16. marts 2012 på spørgeskemaet i forbindelse med Kommissionens foreløbige undersøgelse af egen drift.

(53) Ifølge de græske myndigheder opfyldte støtten betingelserne i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering, fordi:

a. Der var tale om likviditetsstøtte i form af lånegarantier.

b. Den var begrundet i alvorlige sociale vanskeligheder og havde ikke alvorlige negative spillover-effekter i andre medlemsstater.

([14]) Artikel 200-205 i den græske lov om forvaltningsprocedurer.
([15]) Midlertidige rammebestemmelser for statsstøtte, der ydes for at lette adgangen til finansiering under den nuværende finansielle og økonomiske krise (EUT C 83 af 7.4.2009, s. 1).
([16]) Lov nr. 308/2009 vedtaget den 30. juni 2009.

c. De græske myndigheder var i gang med at udarbejde en omstruktureringsplan i samarbejde med Kommissionen.

d. Den begrænsede sig til det beløb, der var nødvendigt for at holde virksomheden kørende i en begrænset periode.

e. Den opfyldte princippet om engangsstøtte, eftersom Larco ikke tidligere havde modtaget rednings- eller omstruktureringsstøtte.

f. Larco forelagde staten en forretningsplan, som begrundede behovet for støtte for et beløb af 30 mio. EUR til investeringer.

(54) De græske myndigheder præciserede, at foranstaltning 6 blev iværksat ved i) ministerbeslutning YA 2/95156/0025 af 30. december 2011 og dækkede det nøjagtige beløb på 30 000 000 EUR og ii) ministerbeslutning YA 2/95161/0025 af 30. december 2011 for det nøjagtige beløb på 20 000 000 EUR.

## 4. **VURDERING**

(55) Denne afgørelse behandler indledningsvis spørgsmålet om, hvorvidt Larco er en kriseramt virksomhed i henhold til rammebestemmelserne for redning og omstrukturering. Dernæst behandler afgørelsen spørgsmålet om, hvorvidt de pågældende foranstaltninger udgør statsstøtte til Larco i henhold til artikel 107, stk. 1, i traktaten, og endelig hvorvidt denne støtte er forenelig med det indre marked.

### 4.1. **Larcos problemer**

(56) I afgørelsen af 6. marts 2013, særlig betragtning 18-25, konkluderede Kommissionen foreløbigt, at Larco var en kriseramt virksomhed på det tidspunkt, hvor de seks foranstaltninger blev truffet. Larcos økonomiske nøgletal i perioden 2007-2011 fremgår af tabellen:

**Larcos økonomiske nøgletal for perioden 2007-2006/2012 (mio. EUR)**

| | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | H1 2012 (*) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Omsætning | 549,3 | 284 | 98,8 | 239 | 311 | 154,6 |
| Resultat før renter og skat | 23 | – 116 | – 105 | 6,4 | 6,5 | – 12,2 |
| Aktiekapital | 163,8 | 163,8 | 109 | 109 | 109 | 109 |
| Egenkapital | 104 | – 0,4 | – 35 | – 31 | – 26 | – 39 |
| Samlet gæld | 141,2 | 230,1 | 233,9 | 261,8 | 262,7 | 326,0 |
| Forhold mellem gæld og egenkapital | 1,3 | – 575,0 | – 6,6 | – 8,3 | – 10,1 | – 8,4 |

(*) Oplysninger fra HRADF

(57) Det præciseres i punkt 10, litra a), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering, at et selskab med begrænset ansvar betragtes som kriseramt, når »over halvdelen af den tegnede kapital er forsvundet, og over en fjerdedel af denne kapital er gået tabt i løbet af de sidste 12 måneder«. Det afspejler antagelsen om, at en virksomhed, der oplever et massivt tab af sin tegnede kapital, vil være ude af stand til at dæmme op for tab, der næsten med sikkerhed vil medføre virksomhedens ophør på kort eller mellemlang sigt (som nævnt i punkt 9 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering).

(58) I henhold til punkt 11 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering kan en virksomhed anses for kriseramt, »hvis de sædvanlige tegn på, at en virksomhed er kriseramt, er til stede, såsom voksende underskud, faldende omsætning, voksende lagerbeholdninger, overskudskapacitet, faldende cash flow, stigende gældsætning, stigende finansieringsudgifter og faldende eller opbrugt nettoformue«. I denne henseende gælder det ifølge Retten, at »en negativ egenkapital […] kan betragtes som en vigtig indikator for, at en virksomhed befinder sig i en økonomisk vanskelig situation«. ([17])

([17]) Dom i de forenede sager T-102/07, *Freistaat Sachsen mod Kommissionen*, og T-120/07, *MB Immobilien and MB System mod Kommissionen*, Sml. 2010 II, s. 585, præmis 106.

(59) Ifølge Larcos årsregnskaber for perioden 2007-H1 2012 faldt virksomhedens tegnede kapital ikke til under halvdelen. I samme periode blev virksomhedens egenkapital dog negativ. I tidligere sager har Kommissionen vurderet, at når en virksomhed har negativ egenkapital, indebærer det, at hele den pågældende virksomheds tegnede kapital er forsvundet, og at det på forhånd antages, at kriterierne i punkt 10, litra a), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering er opfyldt. ([18])

(60) For Larcos vedkommende mener Kommissionen, at virksomhedens tegnede kapital kun ser ud til ikke at være faldet til under halvdelen, fordi virksomheden ikke traf passende foranstaltninger, jf. almindelige bestemmelser i den græske lovgivning. ([19]) Sådanne passende foranstaltninger sigter mod at vende en virksomheds egenkapital fra negativ til positiv og samtidig øge egenkapitalen til et tilstrækkeligt niveau. Passende foranstaltninger kan være enten kapitalisering af tab eller en kapitalforhøjelse eller begge.

(61) I denne henseende vurderer Kommissionen, at en kapitalisering af tab ville have gjort, at hele virksomhedens tegnede kapital forsvandt, eftersom de akkumulerede tab var højere end den tegnede kapital. Derfor mener Kommissionen, at kriterierne i punkt 10, litra a), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering har været opfyldt i sagen siden 2008.

(62) Derudover oplevede Larco — for så vidt angår kriterierne i punkt 11 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering — et betydeligt fald i omsætningen fra 2007 til 2009 og betydelige tab i 2008 og 2009 for et samlet beløb af 221 mio. EUR (henholdsvis 116 mio. EUR og 105 mio. EUR). I 2010 og 2011 steg virksomhedens omsætning og indtjening, men ikke tilstrækkeligt til at sikre Larcos finansielle genopretning. I samme periode forblev virksomhedens egenkapital negativ, og dens gæld voksede fortsat. Derudover begyndte Larcos aktiviteter igen at give tab i H1 2012.

(63) Kommissionen er ikke enig i de græske myndigheders argument om, at Larco ikke var kriseramt i 2008 og 2009, fordi tabene skyldtes de faldende priser på ferronikkel.

(64) For det første ændrer den kendsgerning, at faldende priser på ferronikkel førte til tab og bidrog til Larcos vanskeligheder, ikke i sig selv på den konklusion, at Larco udviste de typiske kendetegn for kriseramte virksomheder. En sund virksomhed ville skulle tilpasse sine omkostninger til sådanne prisændringer for at undgå tab.

(65) For det andet havde virksomheden i 2008 og 2009 negativ egenkapital og stigende gæld (en stigning på 63 % i perioden 2007-2008). Til trods for at prisen på ferronikkel og omsætningen steg betydeligt efter 2010, tyder Larcos efterfølgende finansielle resultater på, at virksomhedens vanskeligheder fortsatte. Det kan således ikke konkluderes, at tabene i 2008 og 2009 udelukkende skyldtes lave priser på ferronikkel.

(66) På baggrund af ovennævnte konkluderes det, at Larco var en kriseramt virksomhed i henhold til rammebestemmelserne for redning og omstrukturering på det tidspunkt, hvor de seks foranstaltninger blev truffet.

### 4.2. **Forekomst af statsstøtte**

(67) Det er fastsat i traktatens artikel 107, stk. 1, at statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, er uforenelig med det indre marked, i det omfang den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

(68) Ifølge Kommissionens faste praksis og som bekræftet i retspraksis er det kriterium, der anvendes til at vurdere, om en transaktion mellem en offentlig instans og en virksomhed udgør statsstøtte, princippet om en markedsøkonomisk investor eller kreditor. ([20]) Det følger af dette princip, at når staten handler på et marked som kommerciel operatør, skal den gøre det på samme måde som en privat operatør. Hvis staten ikke handler som sådan, kan der være tale om statsstøtte. Med andre ord er udgangspunktet for at vurdere, om en transaktion indebærer statsstøtte, hvorvidt en privat operatør i en tilsvarende situation ville have handlet på samme måde. I forbindelse med anvendelsen af dette princip kan ikke-økonomiske overvejelser ikke anvendes som begrundelse for at yde støtte.

([18]) Kommissionens beslutning i sag C 38/07, *Arbel Fauvet Rail* (EUT L 238 af 5.9.2008, s. 27), Kommissionens afgørelse i sag C 27/10, *United Textiles* (EUT L 279 af 12.10.2012, s. 30).

([19]) I henhold til artikel 47 i græsk lov nr. 2190/1920 skal aktionærer, hvis egenkapitalen falder til under 50 % af aktiekapitalen, inden for seks måneder efter regnskabsårets afslutning beslutte enten at afvikle selskabet eller træffe andre foranstaltninger.

([20]) Se f.eks. sag C-305/89, *Italien mod Kommissionen (»Alfa Romeo«)*, Sml 1991 I, s. 1603, præmis 18 og 19; sag T-16/96, *Cityflyer Express mod Kommissionen*, Sml. 1998 II, s. 757, præmis 51; forenede sager T-129/95, T-2/96 og T-97/96, *Neue Maxhütte Stahlwerke og Lech-Stahlwerke mod Kommissionen*, Sml. 1999 II, s. 17, præmis 104; forenede sager T-268/08 og T-281/08, *Land Burgenland og Østrig mod Kommissionen*, Sml. 2012 II, s. 0000, præmis 48.

4.2.1. *Foranstaltning 1: Manglende inddrivelse af gæld til finansministeriet*

(69) På baggrund af de tilgængelige oplysninger er Kommissionen ikke enig i de græske myndigheders argument om, at lånet fra OER var et privat lån. I henhold til græsk lov nr. 1386/1983 (artikel 1) ([21]) om oprettelse af OER »vil OER handle i samfundets interesse og under statens tilsyn«. I henhold til artikel 3 i samme lov var staten eneaktionær i OER. Derudover havde staten mulighed for direkte at udpege formanden og to ud af otte bestyrelsesmedlemmer og indirekte yderligere fire bestyrelsesmedlemmer. Det følger af ovenstående, at OER's midler er statsmidler, og ethvert lån fra OER kan dermed tilsyneladende tilskrives staten.

(70) Ifølge den dokumentation, som de græske myndigheder har fremlagt, var Larcos gæld til OER (som efterfølgende blev overført til staten) løbende blevet indberettet og faktureret i overensstemmelse med låneaftalen fra 1998. En del af gælden blev inddrevet, da virksomhedens rentabilitet tillod det. Larco foretog investeringer i den periode, hvilket reducerede tilbagebetalingerne, men investeringerne var godkendt af samtlige kreditorer. I henhold til aftalen var kreditorerne ikke berettigede til tvangsinddrivelse af udestående gæld.

(71) På baggrund af ovenstående konkluderes det, at foranstaltning 1 var i overensstemmelse med princippet om en markedsøkonomisk kreditor, eftersom staten som kreditor handlede på en måde, der kunne sammenlignes med en privat kreditor, og brugte de midler, den havde til rådighed, og som lå inden for kontraktens rammer, til at inddrive sin gæld.

4.2.2. *Foranstaltning 2: Statsgarantien fra 2008*

(72) Statsgarantier bringer statens midler i fare, da deres indfrielse sker over statens budget. Endvidere indebærer en garanti, for hvilken der ikke betales en passende modydelse, et tab af finansielle midler for staten. Kriteriet om, at der skal være tale om statsmidler og om, at støtten skal kunne tilskrives staten, er således opfyldt for denne foranstaltning, hvilket ikke anfægtes af de græske myndigheder.

(73) Kommissionen er ikke enig i de græske myndigheders argument om, at betingelserne i afsnit 3.2 i garantimeddelelsen er opfyldt. Kommissionen har fastslået, at Larco var en kriseramt virksomhed i 2008. Derudover kan en årlig garantipræmie på 1 % — i betragtning af Larcos betydelige finansielle vanskeligheder og navnlig den høje gældsrate — ikke anses for at afspejle risikoen for misligholdelse af de garanterede lån.

(74) Kommissionen mener ikke, at en fornuftig markedsøkonomisk kreditor ville have stillet garanti for Larco under disse vilkår. Fordi foranstaltningen blev iværksat selektivt over for Larco, konkluderer Kommissionen, at statsgarantien fra 2008 giver støttemodtageren en selektiv fordel.

(75) Larco er aktiv i en sektor, hvori der er samhandel mellem medlemsstaterne, og eksporterer selv det meste af sin produktion til andre medlemsstater. Derudover foregår der nikkeludvinding, smeltning og raffinering i seks medlemsstater ud over Grækenland, nemlig Østrig, Finland, Frankrig (Ny Kaledonien), Spanien, Sverige og Det Forenede Kongerige ([22]). Nikkel forhandles i næsten alle medlemsstaterne ([23]).

(76) De pågældende foranstaltninger gør det muligt for Larco at fortsætte produktionen, således at virksomheden i modsætning til andre konkurrenter med finansielle vanskeligheder ikke skal håndtere de konsekvenser, de finansielle vanskeligheder normalt ville have. Det fordrejer konkurrencen, fordi andre virksomheder, som er aktive på de samme markeder, skal drives uden statsstøtte.

(77) Følgelig udgør foranstaltning 2 statsstøtte i den betydning, der anvendes i traktatens artikel 107, stk. 1. Kommissionen mener, at støtten svarer til det garanterede lånebeløb, fordi det er tvivlsomt, at Larco, i lyset af virksomhedens økonomiske vanskeligheder, ville have opnået finansiering på markedet uanset vilkårene. Med andre ord mener Kommissionen, at Larco modtog en fordel, der svarer til det garanterede lånebeløb, fordi den uden statsgarantien ikke ville have kunnet opnå den pågældende finansiering på markedet.

(78) Kommissionen har ikke modtaget oplysninger om, at garantien skulle være blevet indfriet.

4.2.3. *Foranstaltning 3: Kapitalforhøjelsen i 2009*

(79) Statens deltagelse i Larcos aktiekapitalforhøjelse i 2009 omfatter statsmidler og kan tilskrives staten. Dette kriterium er således opfyldt, hvilket ikke bestrides af de græske myndigheder.

([21]) Græsk statstidende, FEK A-107.
([22]) *Kilde*: British Geological Survey, European Mineral Statistics 2006-2010, http://www.bgs.ac.uk/, samt Nickel Institute, http://www.nickelinstitute.org
([23]) *Kilde*: British Geological Survey, European Mineral Statistics 2006-2010, http://www.bgs.ac.uk/

(80) Kommissionen har ikke modtaget overbevisende dokumentation fra de græske myndigheder, som underbygger deres argument om, at staten handlede som en fornuftig markedsøkonomisk investor. Ifølge referater fra generalforsamlinger, som er indsendt som dokumentation, blev aktionærerne ikke forelagt nogen omstruktureringsplan forud for kapitalforhøjelsen, til trods for at Larco var en kriseramt virksomhed. Derudover var kapitalforhøjelsens endelige beløb utilstrækkeligt til at dække Larcos negative egenkapital og kunne således ikke betragtes som en foranstaltning, der beskytter virksomhedens værdi og støtter dens omstrukturering.

(81) For så vidt angår NBG's deltagelse, minder Kommissionen om Rettens præcisering, at »samtidigheden […] ikke i sig selv — selv i tilfælde af betydelige private investeringer — [vil] være tilstrækkelig til at nå til den konklusion, at der ikke foreligger statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF, uden at tage hensyn til de andre relevante faktiske eller retlige elementer« ([24]).

(82) NBG's delvise deltagelse kan ikke bruges som dokumentation for samtidig deltagelse af statslige og private aktionærer, fordi NBG ikke blot var eksponeret for Larco som aktionær, men også som kreditor. Dens beslutning om delvist at deltage i kapitalforhøjelsen skulle således beskytte ikke blot værdien af bankens investering, men også dens position som kreditor.

(83) Staten havde desuden allerede stillet statsgarantien fra 2008 over for Larco. Som fastlagt i den relevante retspraksis kan statens deltagelse i kapitalforhøjelsen i 2009 således ikke betragtes isoleret, men skal ses i sammenhæng med de andre støtteforanstaltninger. ([25])

(84) Endelig underbygger referater fra generalforsamlinger ikke de græske myndigheders argument om, at PPC havde til hensigt at give staten mulighed for at få en større aktiemajoritet. I stedet erklærede PPC blot, at den ikke ville deltage i aktiekapitalforhøjelsen.

(85) Kommissionen mener ikke, at en fornuftig markedsøkonomisk investor ville have deltaget i Larcos aktiekapitalforhøjelse under disse vilkår. Fordi foranstaltningen blev iværksat selektivt over for Larco, konkluderer Kommissionen, at statens deltagelse i kapitalforhøjelsen i 2009 gav støttemodtageren en selektiv fordel.

(86) Af de årsager, der er anført i betragtning 75-76 ovenforovenover, kan foranstaltningen påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne og fordreje konkurrencen.

(87) Følgelig udgør foranstaltning 3 statsstøtte i den betydning, der anvendes i traktatens artikel 107, stk. 1. Eftersom det ikke bestrides, at staten udøvede sine rettigheder til aktiekapitalforhøjelsen fuldt ud [uklart], beløber foranstaltning 3 sig til 44 999 999,40 EUR.

(88) For så vidt angår tildelingsdatoen, følger det af referatet for generalforsamlingen den 14. maj 2009, at den græske stat bidrog til kapitalforhøjelsen med 15 000 000 EUR den 15. april 2009 ([26]) ud af statens samlede bidrag til kapitalforhøjelsen [uklart], som beløb sig til 44 999 999,40 EUR. Kommissionen råder ikke over oplysninger om den dato, hvorpå det resterende beløb af statens bidrag til virksomhedens aktiekapitalforhøjelse blev tildelt.

4.2.4. *Foranstaltning 4: Statsgarantien fra 2010*

(89) Af samme årsager som for foranstaltning 2 er kriteriet om, at der skal være tale om statsmidler og om, at støtten skal kunne tilskrives staten, opfyldt for foranstaltning 4, hvilket ikke anfægtes af de græske myndigheder.

(90) Kommissionen erkender, at det kan være almindelig forretningspraksis for aktionærer at stille garantier under omstændigheder, der ligner omstændighederne i denne sag. Eftersom NBG også var aktionær i Larco, mener Kommissionen dog, at det ville være normalt, at aktionærer deler eksponeringen for den pågældende garanti forholdsmæssigt. I stedet påtog staten sig hele risikoen, idet den stillede garanti for gæld, mens Larco var i vanskeligheder og allerede havde stigende gældsætning.

(91) For så vidt angår foranstaltning 2 er betingelserne i afsnit 3.2 i garantimeddelelsen heller ikke opfyldt for denne foranstaltning, eftersom en præmie på 2 % ikke kan anses for at afspejle risikoen for Larcos misligholdelse.

([24]) Dom af 11.9.2012 i sag T-565/08, *Corsica Ferries mod Kommissionen*, præmis 122.
([25]) Forenede sager C-399/10 P og C-401/10 P, *Bouygues SA, Bouygues Télécom SA mod Kommissionen*, og sag T-11/95, *BP Chemicals mod Kommissionen*, Sml. 1998, præmis 171.
([26]) I henhold til dokument Οικ2/27694/0025 fra finansministeriet.

(92) Kommissionen mener derfor, at en fornuftig markedsøkonomisk kreditor ikke ville have stillet garanti for Larco under disse vilkår. Fordi foranstaltningen blev iværksat selektivt over for Larco, konkluderer Kommissionen, at den gav støttemodtageren en selektiv fordel.

(93) Af de årsager, der er anført i betragtning 75-76 ovenforovenover, kan foranstaltningen påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne og fordreje konkurrencen.

(94) Følgelig udgør foranstaltning 4 statsstøtte i den betydning, der anvendes i traktatens artikel 107, stk. 1. Kommissionen vurderer, at støttebeløbet svarer til det garanterede beløb, fordi det er indlysende, at ingen fornuftig markedsaktør uanset vilkårene ville have kunnet stille garanti for dette beløb over for Larco i betragtning af virksomhedens økonomiske vanskeligheder. Med andre ord mener Kommissionen, at Larco modtog en fordel, der svarer til det garanterede beløb, fordi den uden statsgarantien ikke ville have kunnet opnå en garanti på markedet.

(95) Kommissionen har ikke modtaget oplysninger om, at garantien skulle være blevet indfriet.

4.2.5. *Foranstaltning 5: Garantierklæringer i stedet for forudbetaling af en ekstra skat i 2010*

(96) Kommissionen hæfter sig ved de græske myndigheders oplysninger vedrørende de faktuelle omstændigheder i forbindelse med foranstaltning 5.

(97) I lyset af den dokumentation, som de græske myndigheder har fremlagt, er Kommissionen enig i, at domstolen gav Larco ret til at erstatte forudbetalingen af den ekstra skat med garantierklæringer på grundlag af objektive kriterier, som kunne have fundet anvendelse på en hvilken som helst virksomhed i en tilsvarende situation. Det konkluderes således, at foranstaltning 5 ikke indebar en selektiv fordel for Larco.

4.2.6. *Foranstaltning 6: Statsgarantierne fra 2011*

(98) Kommissionen hæfter sig ved de græske myndigheders oplysninger vedrørende de faktuelle omstændigheder i forbindelse med foranstaltning 6.

(99) Kommissionen er ikke enig med de græske myndigheder om, at foranstaltning 6 ikke indebærer statsmidler. For det første bringer statsgarantier — som forklaret i forbindelse med foranstaltning 2 — statens midler i fare, da deres indfrielse sker over statens budget. Endvidere indebærer en garanti, for hvilken der ikke betales en passende modydelse i form af en markedspræmie, et tab af finansielle midler for staten. Derudover ser argumentet om den udestående gæld på 60 mio. EUR i moms ud til at være i strid med bemærkningerne vedrørende foranstaltning 5, hvor de græske myndigheder hævdede, at de i overensstemmelse med lovgivningen og bevidst ikke tilbagebetalte skyldig moms med henblik på at udligne suspensionen af forudbetalingen af den ekstra skat.

(100) Kommissionen mener således, at kriteriet om, at der skal være tale om statsmidler, og at støtten skal kunne tilskrives staten, er opfyldt for den pågældende foranstaltning.

(101) Som i forbindelse med foranstaltning 2 og 4 er betingelserne i afsnit 3.2 i garantimeddelelsen heller ikke opfyldt for denne foranstaltning.

(102) Kommissionen mener derfor ikke, at en fornuftig markedsøkonomisk kreditor ville have stillet garanti for Larco under disse vilkår. Fordi foranstaltningen blev iværksat selektivt over for Larco, konkluderer Kommissionen, at den gav støttemodtageren en selektiv fordel.

(103) Af de årsager, der er anført i betragtning 75-76 ovenfor, kan foranstaltningen påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne og fordreje konkurrencen.

(104) Følgelig udgør foranstaltning 6 statsstøtte i den betydning, der anvendes i traktatens artikel 107, stk. 1. Som i forbindelse med foranstaltning 2 mener Kommissionen, at støtten svarer til de garanterede lånebeløb, fordi det er tvivlsomt, at Larco, i lyset af virksomhedens økonomiske vanskeligheder, ville have opnået finansiering på markedet uanset vilkårene.

(105) Kommissionen har ikke modtaget oplysninger om, at garantien skulle være blevet indfriet.

4.2.7. *Konklusion om forekomsten af statsstøtte*

(106) Kommissionen mener på den baggrund, at foranstaltning 1 og 5 ikke udgør statsstøtte, mens foranstaltning 2, 3, 4 og 6 udgør statsstøtte i henhold til traktatens artikel 107, stk. 1.

(107) Statsstøtten i foranstaltning 2 beløber sig således til 30 000 000 EUR, som blev tildelt den 22. december 2008. Statsstøtten i foranstaltning 3 beløber sig til 44 999 999,40 EUR, men tildelingsdatoen(-datoerne) skal præciseres af de græske myndigheder. Statsstøtten i foranstaltning 4 beløber sig til 10 820 824,95 EUR, tildelt den 10. maj 2010, og den samlede statsstøtte i foranstaltning 6 beløber sig til 50 000 000 EUR (30 000 000 EUR + 30 000 000 EUR) tildelt den 30. december 2011.

### 4.3. **Ulovlig støtte**

(108) Foranstaltning 2, 3, 4 og 6 betragtes som statsstøtte og blev ydet i strid med anmeldelsesforpligtelsen og stands-till-forpligtelsen i henhold til traktatens artikel 108, stk. 3. Støtteforanstaltningerne udgør derfor ulovlig statsstøtte.

### 4.4. **Støttens forenelighed**

(109) Da nogle af foranstaltningerne udgør statsstøtte i henhold til artikel 107, stk. 1, i traktaten, skal deres forenelighed med det indre marked vurderes på baggrund af undtagelserne i denne artikels stk. 2 og 3.

(110) Ifølge Domstolens retspraksis er det medlemsstatens ansvar at anføre mulige grunde til foreneligheden med det indre marked og vise, at betingelserne for en sådan forenelighed er opfyldt. ([27])

4.4.1. *Foreneligheden med det indre marked — foranstaltning 2, 4 og 6*

(111) For så vidt angår foranstaltning 2 og 4 påberåbte de græske myndigheder sig ikke eventuelle grunde til forenelighed, fordi de hævdede, at foranstaltningerne ikke udgjorde statsstøtte.

(112) Eftersom foranstaltningerne udgør statsstøtte, bør de vurderes med hensyn til deres forenelighed i henhold til artikel 107, stk. 3, litra c), i traktaten og navnlig i henhold til rammebestemmelserne for redning og omstrukturering, fordi Larco har været en kriseramt virksomhed mindst siden 2008. I henhold til punkt 20 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering »kan en kriseramt virksomhed ikke betragtes som et velegnet instrument til at fremme andre politiske mål, før der er skabt sikkerhed for dens levedygtighed. Derfor mener Kommissionen, at støtte til kriseramte virksomheder kun kan bidrage til at fremme udviklingen af bestemte erhvervsgrene uden at ændre samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse, hvis betingelserne i disse rammebestemmelser er opfyldt«.

(113) De relevante betingelser i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering (afsnit 3.1.) er imidlertid ikke opfyldt i denne sag. Garantierne var ikke ophævet efter seks måneder, og de græske myndigheder anmeldte ikke nogen omstruktureringsplan, der ville genoprette virksomhedens levedygtighed, og der blev ikke gennemført nogen foranstaltninger vedrørende kompenserende modydelser for at afbøde konkurrencefordrejningerne. Endelig er der ikke dokumentation for, at støtten blev begrænset til det nødvendige minimum, navnlig via et betydeligt eget bidrag fra støttemodtageren. Myndighederne indsendte ikke nogen plan for afvikling.

(114) For så vidt angår foranstaltning 6, hævdede de græske myndigheder, at den var i overensstemmelse med de midlertidige rammebestemmelser og den midlertidige garantiordning, og at den under alle omstændigheder kunne betragtes som redningsstøtte.

(115) Kommissionen er ikke enig i de græske myndigheders argumenter. Kommissionen mener ikke, at betingelserne i de midlertidige rammebestemmelser og den midlertidige garantiordning var opfyldt, eftersom Larco var en kriseramt virksomhed. De to garantiers samlede beløb oversteg Larcos årlige lønsum, garantien dækkede over mere end 90 % af lånet, og 1 % p.a. kunne ikke betragtes som en markedspræmie, der afspejler risikoen for misligholdelse af de garanterede lån.

(116) For så vidt angår argumentet om, at foranstaltningen udgjorde redningsstøtte, havde de græske myndigheder aldrig — selv om Kommissionen havde haft drøftelser med dem om Larco siden 2011 — nævnt, at garantierne fra 2011 skulle betragtes som redningsstøtte, eller anmeldt en sådan redningsstøtte. I deres svar af 16. marts 2012 på spørgeskemaet erklærede de græske myndigheder udtrykkeligt, at virksomheden ikke havde modtaget rednings- og/eller omstruktureringsstøtte i de seneste ti år.

([27]) Sag C-364/90, *Italien mod Kommissionen*, Sml. 1993 I, s. 2097, præmis 20.

(117) De relevante betingelser i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering er under alle omstændigheder heller ikke opfyldt i denne sag. Garantierne fra 2011 var ikke afsluttet efter seks måneder, og de græske myndigheder anmeldte ikke nogen omstruktureringsplan eller plan for afvikling af virksomheden. Forretningsplanen, som begrundede behovet for 30 mio. EUR til investeringer, kan ikke danne udgangspunkt for en omstruktureringsplan, der er i overensstemmelse med rammebestemmelserne for redning og omstrukturering. Det skyldes, at planen ikke skulle genoprette virksomhedens levedygtighed, og at der ikke blev overvejet eller gennemført nogen foranstaltninger om kompenserende modydelser for at afbøde konkurrencefordrejningerne. Endelig var der ikke dokumentation for, at støtten blev begrænset til det nødvendige minimum, navnlig via et betydeligt eget bidrag fra støttemodtageren. Myndighederne indsendte heller ikke nogen plan for afvikling.

(118) Kommissionen har ikke identificeret nogen andre mulige grunde til foreneligheden med det indre marked af foranstaltning 2, 4 og 6.

(119) Kommissionen mener på den baggrund, at foranstaltning 2, 4 og 6 er uforenelige med det indre marked.

4.4.2. *Foreneligheden med det indre marked — foranstaltning 3*

(120) De græske myndigheder identificerede ikke nogen mulige grunde til foranstaltning 3's forenelighed med det indre marked, idet de hævdede, at foranstaltningen ikke udgjorde statsstøtte.

(121) Fordi foranstaltningen udgør statsstøtte, skal den også vurderes med hensyn til dens overensstemmelse med rammebestemmelserne for redning og omstrukturering af de årsager, der er fastsat i betragtning 112 ovenfor. De relevante betingelser i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering er imidlertid heller ikke opfyldt i denne sag. De græske myndigheder anmeldte ikke nogen omstruktureringsplan, der ville genoprette virksomhedens levedygtighed, og der blev ikke gennemført nogen foranstaltninger vedrørende kompenserende modydelser for at afbøde konkurrencefordrejningerne. Endelig er der ikke dokumentation for, at støtten blev begrænset til det nødvendige minimum, navnlig via et betydeligt eget bidrag fra støttemodtageren.

(122) Kommissionen har ikke identificeret nogen andre mulige grunde til denne foranstaltnings forenelighed med det indre marked.

(123) Kommissionen mener på den baggrund, at foranstaltning 3 er uforenelig med det indre marked.

### 4.5. **Tilbagesøgning**

(124) I henhold til traktaten og Domstolens faste retspraksis er Kommissionen, når den har fundet støtte uforenelig med det indre marked, kompetent til at beslutte, at den pågældende medlemsstat skal ophæve eller ændre den ([28]). Ifølge Domstolens faste retspraksis har en medlemsstats forpligtelse til at ophæve den støtte, som Kommissionen anser for at være uforenelig med det indre marked, til formål at genetablere den tidligere situation. ([29]) I den sammenhæng har Domstolen fastslået, at dette mål er nået, når modtageren har tilbagebetalt de beløb, der er tildelt som ulovlig støtte, hvorved den fordel fortabes, som selskabet har haft i forhold til sine konkurrenter på markedet, og den situation, der herskede på markedet, før støtten blev ydet, genskabes. ([30])

(125) I tråd med retspraksis bestemmer artikel 14, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 ([31]), at »i negative beslutninger om ulovlig støtte bestemmer Kommissionen, at den pågældende medlemsstat skal træffe alle nødvendige foranstaltninger til at kræve støtten tilbagebetalt fra støttemodtageren […]«.

(126) Eftersom ingen af de pågældende foranstaltninger — i strid med traktatens artikel 108 — blev anmeldt til Kommissionen og dermed skal betragtes som ulovlig og uforenelig støtte, skal støtten tilbagesøges for at genoprette den situation, der herskede på markedet, før støtten blev ydet. Tilbagesøgning skal finde sted fra det tidspunkt, hvor støttemodtageren opnåede fordelen, dvs. da støtten blev stillet til rådighed for støttemodtageren, og der bør betales renter af de tilbagesøgte beløb, indtil beløbene er tilbagebetalt.

## 5. **KONKLUSION**

(127) Foranstaltning 1 og 5 udgør ikke statsstøtte i henhold til traktatens artikel 107, stk. 1.

(128) Grækenland gennemførte foranstaltning 2, 3, 4 og 6 ulovligt i strid med traktatens artikel 108, stk. 3.

([28]) Se sag C-70/72, *Kommissionen mod Tyskland*, Sml. 1973, s. 813, præmis 13.
([29]) Se forenede sager C-278/92, C-279/92 og C-280/92, *Spanien mod Kommissionen*, Sml. 1994-I, s. 4103, præmis 75.
([30]) Se sag C-75/97, *Belgien mod Kommissionen*, Sml. 1999 I, s. 3671, præmis 64 og 65.
([31]) Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93, EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1.

(129) Navnlig foranstaltning 2, 4 og 6 (statsgarantier fra 2008, 2010 og 2011) til fordel for Larco udgjorde statsstøtte i henhold til traktatens artikel 107, stk. 1, og var uforenelige med det indre marked, fordi de relevante betingelser i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering ikke var opfyldt, og der ikke var identificeret andre grunde til forenelighed.

(130) Foranstaltning 3 (statens deltagelse i Larcos kapitalforhøjelse i 2009) udgjorde også uforenelig statsstøtte og var uforenelig med traktaten, fordi de relevante betingelser i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering ikke var opfyldt, og der ikke var identificeret andre grunde til forenelighed.

(131) Kommissionen bemærker, at Grækenland har accepteret, at nærværende afgørelse vedtages på engelsk —

VEDTAGET FØLGENDE AFGØRELSE:

*Artikel 1*

Den manglende inddrivelse af gæld til finansministeriet og garantierklæringer i stedet for forudbetaling af en ekstra skat i 2010, som Grækenland gennemførte til fordel for Larco, udgør ikke statsstøtte som defineret i traktatens artikel 107, stk. 1.

*Artikel 2*

Statsstøtten for et beløb af 135 820 824,35 EUR i form af statsgarantier til Larco General Mining & Metallurgical Company S.A. i 2008, 2010 og 2011 og statens deltagelse i virksomhedens kapitalforhøjelse i 2009, som blev gennemført ulovligt af Grækenland i strid med traktatens artikel 108, stk. 3, er uforenelig med det indre marked.

*Artikel 3*

1. Grækenland skal tilbagesøge den i artikel 2 omhandlede uforenelige støtte fra støttemodtageren.

2. De beløb, der skal inddrives, tilskrives rente fra den dato, hvor de blev stillet til rådighed for modtagerne, indtil de er tilbagebetalt.

3. Beløbet beregnes med renters rente i overensstemmelse med kapitel V i Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 ([32]), som ændret.

4. For så vidt angår foranstaltning 3 skal Grækenland oplyse den eller de nøjagtige datoer, hvor landet deltog i aktiekapitalforhøjelsen i 2009.

5. Grækenland skal indstille alle udestående betalinger af den i artikel 2 omhandlede støtte med virkning fra datoen for vedtagelsen af denne afgørelse.

*Artikel 4*

1. Tilbagesøgningen af den i artikel 2 omhandlede støtte iværksættes øjeblikkeligt og effektivt.

2. Grækenland skal sikre, at denne afgørelse efterkommes senest fire måneder efter meddelelsen deraf.

*Artikel 5*

1. Senest to måneder efter meddelelsen af denne afgørelse sender Grækenland følgende oplysninger:

a) det samlede beløb (hovedstol og renter), der skal inddrives fra støttemodtageren

b) en detaljeret beskrivelse af allerede trufne og planlagte foranstaltninger med henblik på at efterkomme denne afgørelse

c) dokumentation for, at støttemodtageren har fået påbud om at tilbagebetale støtten.

([32]) Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 af 21. april 2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (EUT L 140 af 30.4.2004, s. 1).

2. Grækenland underretter løbende Kommissionen om resultaterne af gennemførelsen af de nationale foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til denne afgørelse, indtil tilbagebetalingen af den i artikel 2 nævnte støtte er afsluttet. Grækenland indsender på Kommissionens anmodning straks oplysninger om, hvilke foranstaltninger der allerede er truffet eller planlagt for at efterkomme afgørelsen. Grækenland giver tillige detaljerede oplysninger om de støttebeløb og renter, støttemodtagerne allerede har tilbagebetalt.

*Artikel 6*

Denne afgørelse er rettet til Den Hellenske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. marts 2014.

*På Kommissionens vegne*
Joaquín ALMUNIA
*Næstformand*

*BILAG*

**OPLYSNINGER OM STØTTEBELØB, DER ER MODTAGET, SOM SKAL TILBAGESØGES, OG SOM ALLEREDE ER TILBAGEBETALT**

| Støttemodtagerens identitet — foranstaltning | Modtaget støtte i alt | Samlet støtte at tilbagebetale (hovedstol) | Samlet beløb allerede tilbagebetalt | |
|---|---|---|---|---|
| | | | Hovedstol | Rente for tilbagebetaling af støtte |
| Larco — foranstaltning 2 | 30 000 000 | 30 000 000 | 0 | 0 |
| Larco — foranstaltning 3 | 44 999 999,40 | 44 999 999,40 | 0 | 0 |
| Larco — foranstaltning 4 | 10 820 824,95 | 10 820 824,95 | 0 | 0 |
| Larco — foranstaltning 6 | 50 000 000 | 50 000 000 | 0 | 0 |